

Verkkotoiminnan kohtuullisen hinnoittelun valvontamenetelmien vaikutusarviointi: Maakaasun jakeluverkkotoiminta

1 Vaikutusarvioinnin yhteenveto

Osana verkkotoimintojen valvontamenetelmien kehitystyötä, Energiavirasto toteutti vaikutusarviointia koskien esitettyjä menetelmämuutoksia. Vaikutusarviointi toteutettiin vertailemalla vaikutuksia yhtiöiden hinnoitteluvaraan viimeisimmän vahvistetun kohtuullisen hinnoittelun vuoden (2021) tietojen perusteella, kuitenkin huomioiden vuoden 2023 vahvistetun riskittömän korkokannan.

Menetelmämuutosten yhteisvaikutus maakaasun jakeluverkonhaltijoiden hinnoitteluvaraan olisi ollut vuositasona noin 2 milj. € negatiivinen vuonna 2021. Päättävän menetelmäjakson mukaisesti toteutettavien menetelmien parametripäivitysten yhteisvaikutus olisi ollut noin 3 milj. € positiivisesti hinnoittelumahdollisuuksiin vaikuttava, jolloin nettovaikutus olisi ollut 1 milj. € negatiivinen, eli noin 1 % vuoden 2021 liikevaihdosta (liikevaihto 96 milj. €) tai noin 2 % yhtiöiden aiemmin siirtyneestä hinnoitteluvarasta (alijäämästä). Arvioinnissa ei ole kuitenkaan pystytty huomioimaan verkon arvostukseen liittyviä menetelmämuutoksia, jotka tulevat alentamaan yhtiön hinnoitteluvaraa tuottopohjan sekä regulaatiopoistojen alenemisen myötä. Lisäksi suurin osa hinnoitteluvaraa nostavista tekijöistä koskevat tuottoasteen parametreja ja heijastavat lähinnä yleistä markkinatilanteen kehitystä. Onkin tärkeää huomioida, että koska kyseisiä parametreja on vahvistuspäätösluonnoksen perusteella esitetty päivitettävän menetelmäjakson aikana, voi markkinatilanne ja näin ollen tuottoasteen muutosten vaikutukset muuttua kesken menetelmäjakson myös päinvastaiseen suuntaan etenkin kohtuullisen tuottoasteen osalta.

Ensimmäiseen menetelmäsuuntaviivaversioon verrattuna, vahvistuspäätösluonnosten menetelmäliitteessä esitetyt verkonarvostusperiaatteetta koskettavat muutokset tulevat vaikuttamaan negatiivisesti yhtiöiden hinnoitteluvaraan. Verkkoinvestointien arvon jäädyttäminen investointivuoden yksikköhinnan mukaiseen arvoon tulee laskemaan verkonarvoa ja täten tuottopohjaa ja regulaatiopoistoja verrattuna siihen, että koko verkko-omaisuus uudelleenarvotettaisiin vuoden 2024 mukaisilla yksikköhinnoilla. Toisaalta uudelleenarvottamisen yhteydessä tulisi soveltaa reaalista tuottoastetta, joka laskisi sallittua tuottoa. Näiden muutosten vaikutusta hinnoitteluvaraan ei ole pystytty kuitenkaan sisältämään tähän arvioon, mutta verrattuna sähkön jakelun vaikutusarvioinnissa esitettyihin vaikutuksiin, maakaasun jakelun puolella prosentuaalinen vaikutus voi olla keskimäärin jonkun verran suurempi.

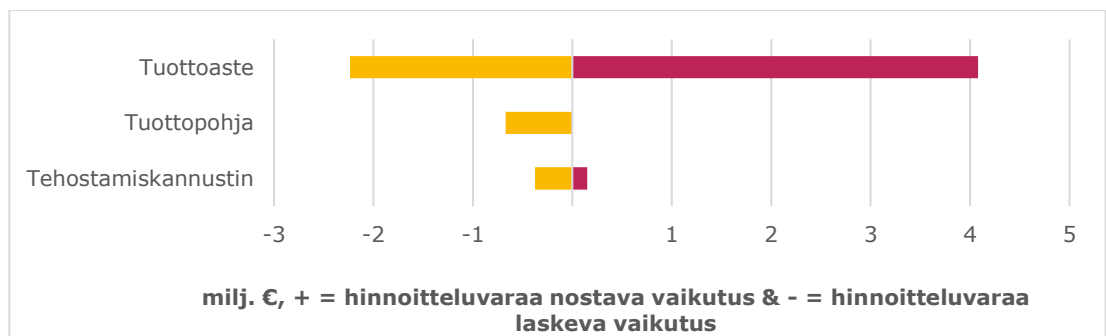

20.10.2023

Verkonarvostuksen lisäksi merkittävimmät muutokset ja päivitykset yhtiöiden hinnoittelumahdollisuuksiin liittyvät kohtuullisen tuottoasteen laskennassa sovellettavaan riskittömään korkokantaan (2,9 milj. €), velattomaan beetaan ja pääomarakenteeseen (-1,0 milj. €) ja vieraan pääoman velkapreemioon (0,8 milj. €) sekä tasauseraan tehtäviin muutoksiin (-0,7 milj. €). Hinnoitteluvaraa lisäävät osa-alueet (riskittömän koron ja vieraan pääoman velkapreemion päivittyminen ylöspäin) heijastavat muuttunutta yleistä kansainvälistä korko- ja markkinatilannetta.

Energiavirasto tulee jatkamaan vaikutusten arviointia yhtiöiltä kerättävien lisätietojen avulla.

Kuva 1: Menetelmämuutosten ja menetelmäpäivitysten vaikutukset hinnoitteluvaraan osa-alueittain verrattuna vuoden 2021 toteumaan, jossa vertailutasoon on huomioitu vuoden 2023 vahvistettu riskitön korko.

Kuvassa 1 on esitetty vaikutusarvioinnin alaiset menetelmämuutokset ja päivitykset osa-alueittain. Hinnoitteluvaraa alentavat muutokset ovat yhteensä 3 miljoonaa euroa ja hinnoitteluvaraa nostavat muutokset ovat yhteensä 4 miljoonaa euroa, eli nettovaikutus on aiemmin mainittu 1 miljoonaa euroa hinnoitteluvaraa nostava. Arvioinnissa ei ole otettu huomioon verkon arvostukseen liittyviä menetelmämuutoksia, joilla on merkittävät hinnoitteluvaraa alentavat vaikutukset tuottopohjaan sekä tasapoistoon kohdistuvien vaikutusten kautta.

20.10.2023

3175/040300/2023

Taulukko 1: Yhteenveto menetelmämuutosten vaikutuksista maakaasun jakeluverkonhaltijoiden hinnoitteluvaraan (positiivinen hinnoitteluvara = alijäämä)

	Vuodelta 2020 siirtynyt hinnoitteluvara	Vuoden 2021 toteutunut jäämä/hinnoitteluvara	Vuoden 2023 riskittömän koron päivityksen vaikutus hinnoitteluvaraan	Hinnoitteluvara aiempien päivitysten jälkeen	Menetelmämuutokset*	Menetelmäpäivitykset**	Hinnoitteluvara kaikkien muutosten jälkeen	Menetelmämuutosten ja päivitysten %-vaikutus hinnoitteluvaraan
milj. €	A	B	C	A + B + C = D	E	F	D + E + F = G	(G / D) - 1
Maakaasun jakeluverkonhaltijat	48	-3	1	46	-2	3	47	2 %

*Taulukossa ei ole otettu huomioon verkon arvostukseen liittyviä menetelmämuutoksia, joilla on merkittävät hinnoitteluvara alentavat vaikutukset tuottopohjaan sekä tasapoistoon kohdistuvien vaikutusten kautta.

**Menetelmäpäivitykset sisältävät riskittömän koron ja maariskipreemion päivityksen

2 Vaikutusarvioinnin analyysi osa-alueittain verrattuna vuoden 2021 toteumaan

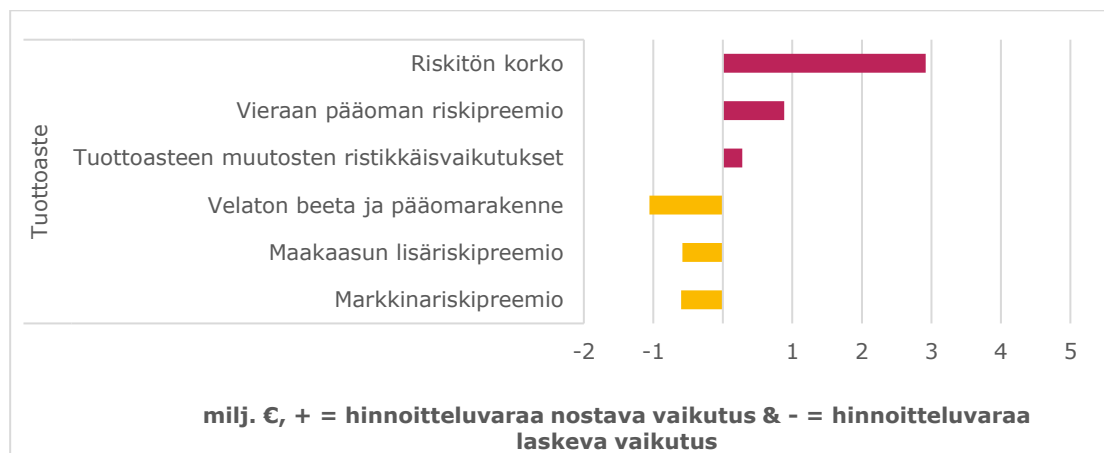
2.1 Tuottoaste (WACC)

Kohtuullista tuottoastetta koskevat menetelmämuutokset ja niiden komponentti-kohtaiset vaikutukset on esitetty taulukossa 2 ja kuvassa 2.

Taulukko 2: Kohtuullista tuottoastetta koskevat menetelmämuutokset

Aihe	Kuvaus
Riskitön korko ja maariskipreemio	Vuoden 2024 riskittömäksi koroksi ja maariskipreemioksi vahvistettiin 2,48 % ja 0,59 %.
Velaton beeta ja pääomarakenne	Uuden verrokkiryhmän ja tarkastelujakson soveltaminen
Markkinariskipreemio	Vuosien 2024–2027 markkinariskipreemioksi vahvistettiin 4,4 %.
Vieraan pääoman riskipreemio	Uuden verrokkiryhmän ja tarkastelujakson soveltaminen
Maakaasun lisäriskipreemio	Preemion suuruutta alennettiin tasolle 0,9 %.
Vertailuryhmästä johdettujen parametrien relevanttiuskriteeri	Riippuen relevantin liiketoiminnan osuudesta vertailuyhtiöiden koko konsernin liiketoiminnasta, beeta-kertoimen, pääomarakenteen ja velkapreemion määrittelyssä sovelletaan joko vaihteluvälin mediaania tai alakvartiilia. Maakaasun jakelun parametrit määritetään alakvartiilin perusteella vuosille 2024–2025.

Kuva 2: Kohtuullisen tuottoasteen menetelmämuutosten ja päivitysten vaikutukset hinnoitteluvaraan

Verrattuna vuoden 2021 toteumaan, mutta kuitenkin huomioiden vuoden 2023 vahvistetun riskittömän koron taso, tuottoastetta koskevat menetelmämuutokset sekä päivitysten kokonaisvaikutukset tuottoasteessa ja kohtuullisessa tuotossa, on nettovaikutus vuositasolla noin 1,8 miljoonaa euroa hinnoitteluvaraa lisäävä.

20.10.2023

Merkittävin vaikutus on riskittömän koron päivittymisellä¹. Vaikutukset heijastavat lähinnä yleistä markkinatilanteen kehitystä. Onkin tärkeää huomioida, että koska parametreja on vahvistuspäätösluonnoksen perusteella esitetty päivitettävän menetelmäjakson aikana, voi markkinatilanne ja näin ollen tuottoasteen muutosten vaikutukset muuttua kesken menetelmäjakson. Energiaviraston arvion perusteella merkittävin muutosvaikutus voi olla riskittömän koron päivittymisellä. Kuitenkin myös kesken menetelmäjakson päivitettävä velkapreemio sekä oman pääoman kustannuksen laskennassa sovellettavat markkinariskipreemio ja velallinen beeta-arvo voivat muuttaa kohtuullisen tuoton tasoa menetelmäjakson aikana alas- tai ylöspäin.

Muutoksena 1. suuntaviivoissa esitettyyn menettelyyn, menetelmän verrokkiyhtiöiden perusteella johdetuissa parametreissa (beeta-arvo, velkapreemio ja pääomarakenne) tullaan soveltamaan joko verrokeista johdetun vaihteluvälin mediaania tai alakvartiilia² riippuen siitä, onko verrokkiyhtiöiden keskimääräinen säännellyn verkoliiketoiminnan osuus prosentuaalisesti yli 50 % konsernin kokonaisliikevaihdosta viimeisimmän saatavilla olevan tilikauden perusteella. Maakaasun jakeluverkkotoiminnan osalta kyseinen 50 %:n taso ei ylittynyt parametreja määriteltäessä vuosille 2024–2025. Alakvartiilin soveltamisella on sektoritasolla noin 3 % sallittua tuottoa laskeva vaikutus verrattuna siihen, että sovellettaisiin parametrien vaihteluvälin mediaaniarvoja. Verrokkiyhtiöiden relevanssi tarkistetaan uudelleen parametrien päivittämisen yhteydessä vuosille 2026–2027.

2.2 Tuottopohja: taseen oikaisu

Kohtuullisen tuoton laskennassa käytettävään tuottopohjaan liittyvät taseen oikaisun menetelmämuutokset on esitetty Taulukossa 3.

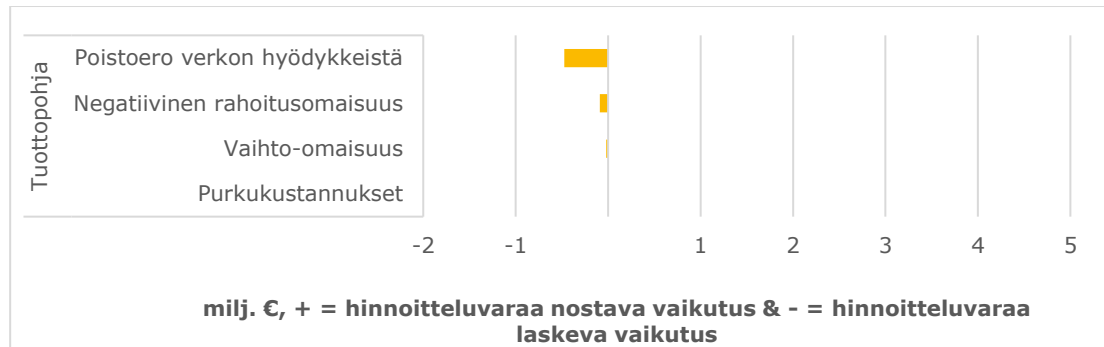
Taulukko 3: Taseen oikaisua koskevat menetelmämuutokset

Aihe	Kuvaus
Vaihto-omaisuus	Vaihto-omaisuus eliminoidaan oikaistulta taseelta
Negatiivinen rahoitusomaisuus	Negatiiviset rahoitusomaisuuden tilit korjataan korottomaan vieraaseen pääomaan
Poistoero verkon hyödykkeistä	Poistoero verkon hyödykkeistä jaetaan korottomaan vieraaseen pääomaan ja omaan pääomaan
Korvausinvestointien purkukustannukset	Aktivoituja verkon hyödykkeiden korvausinvestointien purkukustannuksia ei huomioida oikaistulla taseella tasearvossaan. Tilikauden aktivoinnit huomioidaan operatiivisissa kustannuksissa.

¹ Vuoden 2023 vahvistetulla riskittömällä korolla on itsessään noin 1,4 milj. euron vaikutus kohtuulliseen tuottoon verrattuna vuoden 2021 tasoon.

² Pääomarakenteessa sovelletun velan osuuden yläkvartiilia

Kuva 3: Taseen oikaisua koskevien menetelmämuutosten vaikutukset hinnoitteluvaraan

Taseoikaisuihin viidennelle ja kuudennelle valvontajaksolle esitettyjen muutosten vaikutuksia tuottopohjaan on arvioitu käyttäen verkonhaltijoiden Energiavirastolle toimittamia tilinpäätöstietoja vuodelta 2021.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuteen liittyviä menetelmäkohtia on esitetty muutettavaksi siten, että vaihto-omaisuus tullaan jatkossa eliminoimaan oikaistulta taseelta. Poikkeuksena tähän ovat vuokraverkonhaltijoiden vaihto-omaisuuteen liittyvät erät, jotka rinnastuvat verkkoon tehtäviin keskeneräisiin investointeihin. Menetelmämuutoksen seurauksena aktivoitulle vaihto-omaisuudelle ei saa jatkossa kohtuullista tuottoa mainittua poikkeusta lukuun ottamatta. Muutoksen vaikutus hinnoitteluvaraan on vuoden 2021 tilinpäätöstietojen perusteella vähäinen.

Menetelmämuutoksesta johtuen verkonhaltijalta poistuu kannustin säilyttää vaihto-omaisuutta taseellaan pidempiä aikoja kerryttämässä kohtuullista tuottoa. Muutoksen voidaan olettaa jossakin määrin pienentävän taseelle aktivoitun vaihto-omaisuuden määrää verkonhaltijoilla tulevina vuosina.

Negatiivinen rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden tilejä, joiden saldo on negatiivinen, on esitetty korjattavaksi luonteensa mukaisesti korottomaan vieraaseen pääomaan. Negatiiviset rahoitusomaisuuden tilit kertovat verkonhaltijan liiketoimintojen välisestä velasta (ja tätä vastaavasta saamisesta). Valvontamenetelmien mukaisesti verkonhaltijan liiketoimintojen välillä ei tulisi olla sisäistä velkaa tai saamista. Liiketoiminnalle eriytetyn rahoitusomaisuuden tilin kääntymisen negatiiviseksi on siksi poikkeustilanne, jonka verkonhaltijan tulee korjata. Negatiivisen tilin saldon korjaamisen korottomiin velkoihin ei siksi tulisi aiheuttaa ohjausvaikutusta, koska verkonhaltijan tulee muutoinkin korjata tilanne niin, ettei tili jatkossa enää ole negatiivinen. Muutoksen

20.10.2023

vaikutus hinnoitteluvaraan on vuoden 2021 tilinpäätöstietojen perusteella noin 0,1 milj. € hinnoitteluvaraa alentava.

Poistoero verkon hyödykkeistä

Verkon hyödykkeisiin liittyvän poistoeron käsittelyä menetelmissä on esitetty muutettavaksi siten, että poistoeron laskennallisen verovelan osuus jätetään korottoon vieraaseen pääomaan. Muutoksen seurauksena laskennallisen verovelan osuus ei ole enää osana tuottopohjaa. Muutos pienentää valvontamenetelmien kannustinta verkon hyödykkeisiin liittyvän poistoeron hyödyntämiseen, ja siten todennäköisesti vähentää verkonhaltijoiden poistoeron käyttöä. Muutoksen vaikutus hinnoitteluvaraan on vuoden 2021 tilinpäätöstietojen perusteella noin 0,5 milj. € hinnoitteluvaraa alentava.

Aktivoidut verkon hyödykkeiden korvausinvestointien purkukustannukset

Maakaasun jakeluverkonhaltijoilla ei ollut ilmoitettuja korvausinvestointien purkukustannuksia vuonna 2021.

2.3 Tuottopohja: yksikköhintapäivitys ja verkon arvon määrittäminen

Keskeisenä menetelmämuutoksena verkko-omaisuus oikaistaan investointivuosi-kohtaisilla jäädytetyillä yksikköhinnoilla investointivuoden arvoon, eli koko verkko-omaisuutta ei uudelleenarvoteta viimeisimmillä yksikköhinnoilla, vaan sovellettava yksikköhinta riippuu komponentin investointivuodesta. Menetelmämuutoksella on vaikutusta sekä verkkotoimintaan sidotun omaisuuden sekä sille laskettavien poistojen suuruuteen. Arvioidut menetelmämuutokset on esitetty Taulukossa 4.

Taulukko 4: Verkon arvon oikaisua koskevat menetelmämuutokset

Aihe	Kuvaus
Vanhan ja uuden verkko-omaisuuden jäädyttäminen investointihetken yksikköhintaan	Verkko-omaisuus oikaistaan investointivuosi-kohtaisilla jäädytetyillä yksikköhinnoilla investointivuoden arvoon, eli koko verkko-omaisuutta ei enää uudelleenarvoteta viimeisimmillä yksikköhinnoilla.
Yksikköhintapäivitys	Päivitetty yksikköhintaluettelo ja -arvot, jotka toimivat lähtökohtana uusien investointien arvottamiselle vuosille 2024–2027.

Verkko-omaisuuden muutos tulee arviolta olemaan samalla vaihteluvälillä sähkönjakeluverkonhaltijoiden kanssa vuoden 2021 tilanteessa tehdyn vertailun osalta. On kuitenkin huomattava, että yhtiökohtaiset erot voivat olla suurehkoja ja todellinen vaikutus riippuu verkonhaltijan verkon ikäprofiilista.

20.10.2023

Lopullinen yhtiökohtainen menetelmämuutoksen vaikutus riippuu suoraan siitä, kuinka paljon mitäkin komponenttia on eri vuosina tehty. Koska investointien valmistumisvuoden hajonnoilla on merkittävä vaikutus lopputulokseen, on jokaisen verkonhaltijan vastuulla tarvittaessa tehdä itse yhtiötä koskeva vaikutusarviointi. Energiavirasto on kuitenkin pyrkinyt sähkönjakelun avulla selvittämään yleistä keskimääräistä tilannekuvaa muutoksen vaikutuksista. Verko-omaisuuden oikaisun muutoksen vaikutusarvioinneista ei tulla julkaisemaan yhtiökohtaisia tietoja minäkään toimialan osalta.

Energiavirasto huomauttaa, että maakaasun jakeluverkon investointimäärät ovat olleet viime vuosina suhteellisen pieniä. Ja osalla verkko on suhteellisen vanhaa. Näin ollen virasto arvioi, että maakaasun jakelun puolella vaikutus voisi olla keskimääräistä sähkön jakeluverkon vaikutusta jonkin verran suurempi.

Vuodesta 2024 lähtien tehdyille investoinneille sovellettavat yksikköhinnat tulevat nousemaan verrattuna vuoden 2016 yksikköhintoihin nähden. Päivityksellä ei ole kuitenkaan aiemman tasoista vaikutusta tuottopohjaan tai regulaatiopoistoihin, sillä koko verkkomassaa ei uudelleenarvoteta uusilla yksikköhinnoilla, ainoastaan vuonna 2024–2027 toteutettavat investoinnit, joiden jälleenhankinta-arvo myös jäädytetään kyseiselle tasolle. Pienen otannan ja osin puutteellisten vastausten takia usealle komponentille on jouduttu käyttämään vanhaa indeksikorjattua yksikköhintaa. Osin tästäkin syystä, uudet yksikköhinnat ovat nousseet keskimäärin kuluttajahintaindeksin mukaisesti vuodesta 2016 vuoteen 2022, josta ne vielä korjataan vuoden 2024 tasoon kuluttajahintaindeksin muutoksella.

2.4 Investointikannustin

Investointikannustinta koskevat menetelmämuutokset on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5: Investointikannustinta koskevat menetelmämuutokset

Aihe	Kuvaus
Vanhan ja uuden verkko-omaisuuden jäädyttäminen investointihetken yksikköhintaan	Verkko-omaisuus oikaistaan investointivuosiakohtaisilla jäädytetyillä yksikköhinnoilla investointivuoden arvoon, eli koko verkko-omaisuutta ei enää uudelleenarvoteta viimeisimmillä yksikköhinnoilla.
Investointikannustimen leikkuri	Yhtiöiden alle yksikköhintojen toteuttamista investoinneista saadun hyödyn puolittaminen

Kuten aiemmassa osiossa todettiin, on verkonarvostuksen oikaisuperiaatteen muutoksella merkittävä vaikutus myös verkon arvottamisen kautta tasapoistoihin. Nämä tulevat pienenevään huomattavasti aiemmasta verkko-omaisuuden

20.10.2023

määritysperiaatteesta, koska verkko-omaisuus arvotetaan investointihetkien arvoon. Sähkönjakeluverkoille tehdystä vaikutusarvioinnissa asiaa on käyty tarkemmin läpi.

Maakaasun jakeluverkkopuolella voidaan olettaa, että investointikannustimen hyötyleikkurin vaikutus on vähäinen pienten investointimäärien takia. Yhtiöiden välillä tulee kuitenkin olemaan eroja. Investointikannustimen hyötyleikkuri tulee ohjaamaan verkonhaltijoita täsmällisempään kirjanpitoon ja sääntillisempään valvontatietojen ilmoittamiseen. Tällä on oletettavasti hyötyleikkuria pienentävä vaikutus sähkönjakeluverkon tavoin. Hyötyleikkurin vaikutus hinnoitteluvaraan ja hinnoitteluun tulee arviolta jäämään maakaasunjakeluverkkotoiminnan osalta hyvin vähäiseksi verrattuna sähkönjakeluverkkotoimintaan.

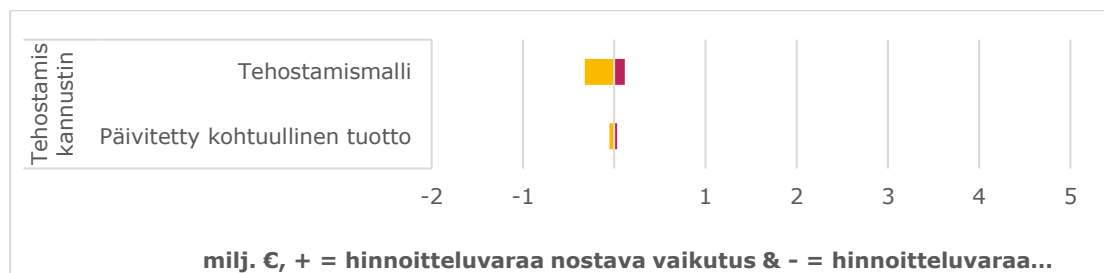
2.5 Tehostamiskannustin

Vaikutusarvioinnin alaiset menetelmämuutokset tehostamiskannustimeen on esitetty Taulukossa 5.

Taulukko 6: Tehostamiskannustinta koskevat menetelmämuutokset

Aihe	Kuvaus
Vertailutason (SKOPEX) laskenta	Neljän edeltävän vuoden kontrolloitavissa olevien operatiivisten kustannusten keskiarvo
Kannustinvaikutus	+/- 10 % kohtuullisesta tuotosta

Kuva 4: Tehostamiskannustinta koskevien menetelmämuutosten vaikutukset hinnoitteluvaraan

Maakaasun jakeluverkkotoimintaan ei ole muista verkkotoiminnoista poiketen aiemmin sovellettu operatiiviseen tehostamiseen ohjaavaa tehostamiskannustinta. Tehostamiskannustimen osalta vaikutusarvioinnissa kuvataan kannustimen käyttöönoton vaikutuksia yhtiöiden hinnoitteluvaraan toteutuneen oikaistun tuloksen kautta.

Vaikutusarvioinnissa tehostamiskannustimen vertailutaso, eli sallittu kontrolloitavissa oleva operatiivinen kustannus (SKOPEX), on laskettu käyttäen vuosien 2017–2020 toteutuneiden kontrolloitavissa olevien operatiivisten kustannusten (KOPEX)

keskiarvoa ja tätä arvoa verrataan vuoden 2021 toteutuneisiin kontrolloitavissa oleviin operatiivisiin kustannuksiin. Kannustinvaikutus muodostuu toteutuneiden kustannusten ja vertailutason erotuksena.

Koko toimialan kontrolloitavissa olevien operatiivisten kustannusten summa vuoden 2021 tiedoilla on noin 15,2 miljoonaa euroa ja vuosien 2017–2020 tietojen perusteella lasketun vertailutason arvo on noin 14,6 miljoonaa euroa. Koko toimialan tasolla tehostamiskannustimen nettovaikutus vuoden 2021 tiedoilla laskettuna on 205 000 euroa sanktioiva. Koska kannustin toimii symmetrisestä eli sanktioi tehottomasti toimivia verkkoyhtiöitä ja palkitsee tehokkaasti toimivia, voi yhtiökohtainen kannustinvaikutus olla merkittävä, vaikka koko toimialan vuosikohtainen nettovaikutus jäisikin vähäiseksi. Arvioinnin perusteella tehostamiskannustimesta saatava tehostamisbonus on yhteisarvoltaan noin 117 000 euroa ja tehostamissanktio puolestaan 322 000 euroa. Päivitetyllä kohtuullisella tuotolla laskettuna kannustimen nettovaikutus olisi ollut 224 000 euroa sanktioiva, jolloin tehostamisbonus olisi ollut 151 000 euroa ja tehostamissanktio 375 000 euroa. Koska maakaasun jakeluverkkotoiminnan osalta verkonarvostukseen esitettyjä muutoksia ei ole huomioitu vaikutusarvioinnin verkonarvossa eikä näin ollen myöskään kohtuullisen tuoton määrityksessä, ei päivitetyn kohtuullisen tuoton esitetty vaikutus vastaa todellista muutosta.

Koska maakaasun jakeluverkkotoiminnan osalta tehostamiskannustimen kannustinvaikutuksen osalta on esitetty sovellettavaksi 10 %:n raja-arvoja, eli kannustinvaikutus voi olla enintään 10 % yhtiöiden vuosikohtaisesta kohtuullisesta tuotosta, ei toteutuneiden kustannusten ja vertailutason erotus toteudu täysimääräisesti yhtiöiden toteutuneen oikaistun tuloksen laskennassa.

2.6 Innovaatiokannustin

Innovaatiokannustimen muutosvaikutuksia ei ole mallinnettu osana yllä kuvattua vaikutusarviointia, mutta vuoden 2021 liikevaihdolla (96 milj. €) oli kannustimen maksimitaso vuodelle 2021 1 milj. € vanhoilla menetelmillä, ja 0,5 milj. € esitetyillä päivitettyillä menetelmillä³. Historiallisesti kannustimen hyödyntäminen on ollut selvästi alle maksimitason.

³ Innovaatiokannustimen maksimitaso määräytyy todellisuudessa valvontajaksolle, jolloin yksittäisen vuoden kannustinvaikutus voi olla ylitse maksimiprosentin sen vuoden liikevaihdosta, jos muina valvontajakson vuosina kannustimen hyödyntäminen jää alle maksimiprosentin.

2.7 Vuoden 2021 toteumaan verraten tehdyn arvioinnin olettamat

2.7.1 Tuottoaste

Riskittömänä korkona ja maariskipreemiona on sovellettu vuoden 2024 vahvistettuja arvoja eli 2,48 % ja 0,59 %. Markkinariskipreemiona on sovellettu syyskuun 2023 arvoa, joka oli 4,4 %.

Maakaasunjakelun tuottoaste (ennen veroja) (ennen veroja) on viimeisimmillä menetelmillä 7,49 % vuonna 2024.

2.7.2 Tuottopohja

Taseen oikaisut

Taseen oikaisuihin, eli vaihto-omaisuuteen, negatiivisen rahoitusomaisuuteen, korvausinvestointien purkukustannuksiin ja verkon hyödykkeiden poisteroon, liittyvien esitettyjen menetelmämuutosten vaikutusarviossa on käytetty vuoden 2021 VATI-järjestelmässä ilmoitettuja tilinpäätöstietoja. Esitettyjen menetelmämuutosten vaikutusta on arvioitu laskemalla, miten esitetyt muutokset olisivat vaikuttaneet tuottopohjaan vuoden 2021 tiedoilla.

2.7.3 Tehostamiskannustin

Tehostamiskannustimen osalta vertailutaso on laskettu käyttäen yhtiöiden vuosien 2017–2020 kontrolloitavissa olevien operatiivisten kustannusten keskiarvoa ja verrattu tätä vuoden 2021 toteutuneisiin kustannuksiin.

Kannustinvaikutuksen osalta on sovellettu 10 %:n raja-arvoja vuoden 2021 kohdallisesta tuotosta.